

Λούβρου, διὰ τὴν ὑποδεχθῆ τὸν Αὐτοκράτορα Κάρολον τὸν Ε΄.

Πρὸ τινῶν ἔτι αἰῶνων ἡ ὕαλος ἦτο σπανία καὶ πολυτιμωτάτη ἐν Ἀγγλίᾳ. Οὕτω τῷ 1567 οἱ ὑπὲρταί του πύργου τοῦ δουκὸς Νορθουμπερλάνδ εἶχον λαβεῖ αὐστηρὰν διαταγὴν ἵνα ἀφαιρῶσι τὰ ὑαλώματα τῶν παραθύρων τοῦ πύργου αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ δουκὸς καὶ τῆς οἰκογενείας του θέτοντες αὐτὰ εἰς μέρος ἀσφαλές, ὅπως τὰ τοποθετῶσι καὶ πάλιν κατὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ δουκὸς. Ἐν δὲ τῇ Σκωτίᾳ καὶ μετὰ τὰ 1661 τὰ παράθυρα τῶν ἰδιωτικῶν οἰκιῶν δὲν ἔφερον ὑάλους ἀλλὰ μόνον τὰ παράθυρα τῶν κυριωτέρων δωματίων τῶν ἀνακτόρων. Μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ΙΣ΄ αἰῶνος ὑπῆρχον καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ὑάλαι μόνον εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἀλλὰ μεγίστη φροντίς ἐλαμβάνετο πρὸς διατήρησιν αὐτῶν ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἐπομένη σημείωσις, φέρουσα ἡμερομηνίαν 1557, καὶ εὐρεθεῖσα μετὰ τοῦ σχεδίου τοῦ βασιλικῆς μεγάρου Alaweik.

« Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τοὺς σφοδρὸς ἀνέμους αἱ ὑάλαι τοῦ μεγάρου τούτου καὶ τῶν λοιπῶν μεγάρων τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος φθίρονται καὶ καταστρέφονται, καλὸν θὰ ἦτον ὅπως τὰ ὑαλώματα ἐκάστου παραθύρου, ὅταν ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ἀναχωρεῖ ἐκ τῶν ῥηθέντων μεγάρων μετὰ τὴν ἐν αὐτοῖς διαμονὴν του, καὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ, ἀφαιρούμεναι τίθενται εἰς μέρος ἀσφαλές· ὅταν δὲ ἡ Α. Ὑψηλότης ἐπανέλθῃ, δύνανται νὰ τὰ τοποθετήσωσι καὶ πάλιν χωρὶς δαπάνης, ἐνῶ ἄλλως ἢ φθορὰ θὰ ἦτο δαπανηρὰ, ἀπαιτούσα μεγάλας ἐπιδιορθώσεις. »

Ἐν Παρισίοις μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ΙΖ΄ αἰῶνος ὑπῆρχον ἐργάται ἀσχολούμενοι εἰς τὴν ἐπιθεῖν χάρτου ἐπὶ τῶν παραθύρων.

Τῷ 1203, μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν λατίνων ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἡ τότε θαλασσοκράτωρ Ἑνετία προσκαλέσασα ἐκ Βυζαντίου ὑαλοουργούς, ἀνεκλήρυσεν αὐτοὺς ἐνετοὺς πολίτας, ἐχορήγησεν αὐτοῖς προνόμια, ἔκτοτε δ' ἤρξατο ἡ ἀκμὴ τῆς ἐνετικῆς ὑαλοουργίας. Ἡ ἐνετικὴ δημοκρατία ἀκολουθοῦσα τὸ παράδειγμα τῶν βυζαντινῶν αὐτοκράτορων, καὶ ὑποστηρίζουσα τὴν ὑαλοουργίαν, κατέστησε ταχέως αὐτὴν μονοπώλιον, ἐπὶ πολλοὺς δ' αἰῶνας ἐπλούτισε ποιούσα διὰ τῶν πολυαριθμῶν αὐτῆς πλοίων μεγίστην ἐξαγωγήν. Περί τὰ τέλη τοῦ ΙΓ' αἰῶνος τὸ Συμβούλιον τῶν Δέκα μετέφερε τὰ ὑαλοουργεῖα εἰς τὸ νησίδριον Μουράνο, παρὰ τὴν Βενετίαν, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι ὡς ἐξ αὐτῶν ὑπῆρχε φόβος πυρκαϊῶν ἐν τῇ πόλει, πράγματι ὅμως ὅπως ἐπιτηρῆ τοὺς ἐργάτας. Ἀλλὰ τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἐνετικῆς ὑαλοουργίας παρήχθησαν μόνον μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅτε κατέφυγον εἰς Ἰταλίαν οἱ τοῦ Βυζαντίου Ἕλληνες.

Ἄλλ' ἐφ' ὅσον ἡ ὑαλοουργικὴ ἐτελειοποιεῖτο, κατὰ τοσοῦτον ἠῤῥξανον καὶ τὰ προφυλακτικὰ μέτρα τῆς κυβερνήσεως ὅπως κρατηθῆ μυστικὸς ὁ τρόπος τῆς βιομηχανίας ταύτης. Οὐδεὶς ξένος ἐγένετο δεκτὸς εἰς τὰ ἐργοστάσια, εὐρισκόμενα πάντα ἐπὶ τῆς νήσου Μουράνο, ἡ ἐργασία διμερίζετο πάντοτε μεταξύ τῶν ἐργατῶν, ὥστε οὗτοι ἀσχολούμενοι εἰς ἓν εἶδος ἐργασίας, ν' ἀγνωῶσι τὸν τρόπον τῆς ὅλης κατασκευῆς, αὐστηροὶ δὲ νόμοι, δημοσιευθέντες ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν Δέκα, ἀπηγόρευον πρὸς τοὺς ἐργάτας ν' ἀποκαλύψωσι τι πρὸς τοὺς ξένους. Ἐν ἄρθρον τοῦ νόμου εἶχεν ὡς ἐξῆς: « Ἄν εἰς ἐργάτης μεταφέρῃ τὴν τέχνην του εἰς ξένον τόπον, ἐπὶ τῇ βλάβῃ τῆς Δημοκρατίας, διατάσσεται νὰ ἐπανεέλθῃ. Ἄν δὲν ὑπακούσῃ, φυλακίζονται τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του ἢ οἱ στενωτέροι αὐτοῦ συγγενεῖς. . . Ἄν δέ, παρὰ τὴν φυλάκισιν τῶν συγγενῶν του ἐπιμένῃ διαμείνων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐπιφορτίζεται μυστικὸς πρᾶκτωρ νὰ τὸν φονεύσῃ » Ὁ νόμος ἦτο σκληρότατος, ἀλλὰ τὸ συμβούλιον τῶν Δέκα δὲν ἡστετεύετο.

Ἄλλὰ τὴν αὐστηρότητα τοῦ δρακοντείου τούτου νόμου ἐμετρίαζον τὰ προνόμια ὧν ἀπήλαυον οἱ ὑαλοργοὶ τοῦ Μουράνο. Οὗτοι εἶχον τὸν τίτλον πολίτου, ἐδικαιοῦντο ν' ἀνέλθωσιν εἰς τ' ἀνώτερα ἀξιώματα, οἱ εὐγενεῖς Πατρίκιοι ἠδύναντο ἄνευ ἐξουτελισμοῦ νὰ νυμφεῶνται τὰς θυγατέρας αὐτῶν, τὸ ἐκ τῶν τοιούτων γάμων γεννώμενον τέκνον ἐτήρει τοὺς τῆς εὐγενείας τίτλους αὐτῶν, ὁ δὲ Δόγης ἐπισκέπτετο ἐπίσημως ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰ ὑαλοργεῖα τοῦ Μουράνο, ἐμφαίνων οὕτω τὴν σημαίαν ἣν πρὸς αὐτὰ ἀπέδιδε. Συνεπεία τῶν μέτρων τούτων ἡ Ἑνετία κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἀπέκτησε μυθώδη πλοῦτη ἐκ τῆς ὑαλοουργικῆς καὶ ἰδίως ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν κατόπτρων, ἀλλὰ βαθμηδὸν ἡ ὑαλοουργία εἰσεχώρησεν εἰς Γερμανίαν καὶ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην, καὶ οὕτως ἔληξε τὸ μονοπώλιον τῆς Ἑνετίας.

N°.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐἶνε ὀδυνηρὸς ὁ θάνατος; Τίνος ἔνεκεν πάντες ἐν γένει οἱ ἄνθρωποι φοβοῦνται αὐτόν; Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας ἀπαντᾷ ὡς ἐπομένως ὁ ἄγγλος ἱατρὸς Beardsley.

Ἐἶνε ὅλως ἐσφαλμένη, κατὰ τὸν ἄγγλον ἱατρὸν, ἡ ἐν γένει ἐπικρατούσα ἰδέα, ὅτι ὁ θάνατος εἶνε συνήθως ὀδυνηρὸς. Ὁ θάνατος κατὰ τὰς πλείστας ἂν οὐχὶ καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις εἶνε ἀποτέλεσμα καθαρῶς φυτικόν. Ὁ ἄνθρωπος, κατὰ τὴν ἔκφρασιν αὐτοῦ, πίπτει εἰς τεμάχια καθὼς τὸ μαρανθὲν ἄνθος, ἂν δ' ἐγίνωσκεν ὅτι τοῦτο εἶνε εἶνε ἡκιστα ὀδυνηρὸν θὰ ἔθεώρει τὴν προσέγγισίν του οὐχὶ μετὰ τρόμου, ἀλλὰ λίαν συνεχῶς μετ' εὐχαριστήσεως ἢ τοῦλάχιστον μετὰ περιεργείας.

Ἐφ' ὅσον ἐπέρχεται ἡ ἐκκλιση τῶν νευρικῶν δυ-

νάμεων ἢ ἄγουσα μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν τελικὴν ἀπονάρκωσιν, θὰ αἰσθάνεται βεβαίως συναίσθησιν ἀναπαύσεως ἀνάλογον τῆς προηγουμένης τοῦ ὕπνου, καὶ ἀντὶ βασιάνων καὶ ἀγωνιῶν ἄς περυστῶσι συνήθως, οἰονεὶ ἄριστον εὐχαρίστησιν. Πιθανώτατα μεγάλως ὁμοιάζουσι τὰς ἐντυπώσεις τοῦ θνήσκοντος αἱ παραγόμεται ἐντυπώσεις ἐκ τῆς θεραπευτικῆς χρήσεως τοῦ ὀπλίου, τοῦ αἰθέρος καὶ πάντων τῶν ναρκωτικῶν. Ἐξαιρέσει τῶν παραιοσθησῶν τῶν προκυπτουσῶν βεβαίως ἐνίστε ἐκ τῆς ἀτελοῦς ενεργείας τοῦ ἐγκεφάλου, αἱ ἐντυπώσεις αὐταὶ οὐδὲν βεβαίως δύνανται νὰ ἔχῃσι τὸ ὄδυνηρόν. Ἐπειδὴ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξυδῆθλητηρῶδες καὶ καθιστᾷ ἀναίσθητα τὰ πλεῖστα τῶν γαγγλίων, ἀποκαθίσταται γενικὴ ἀναλγησία. Ἐν γένει ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ συνκίσθησις πόνου ἀφ' οὗ δὲν ὑπάρχει ἐρεθισμός.

Τὰς θεωρίας ταύτας ἐπικυρεῖ πληρέστατα ἡ πείρα. Αἱ ζωοτομίαι, αἱ μαρτυρίαι ἀνθρώπων οἴτινες, ἀφ' οὗ ὑπετέθησαν νεκροὶ ἀνεκλήθησαν εἰς τὴν ζωὴν, καὶ αἱ διαβεβαιώσεις ἐτοιμοθανάτων δυνήθων ν' ἀπαντήσωσιν εἰς τὰς περὶ τοῦ προκειμένου ἀπευθυνομένης αὐτοῖς ἐρωτήσεις, καταδεικνύουσιν ὅτι ὁ θάνατος οὐδὲν ἔχει τὸ ὄδυνηρόν. Ὁ Βούρνεϋ ἰσχυρῶς ἐπάλαυσε κατὰ τῶν πειρωμένων ν' ἀναστήσωσιν αὐτὸν μετὰ τὸν πνιγμὸν αὐτοῦ, διότι εὗρισκε μεγάλην εὐχαρίστησιν ἐν τῇ ἀσφυξίᾳ αὐτοῦ. Ὁ μέγας περιηγητὴς Σολάνδερ ἐθεώρησε τὴν συναίσθησιν τοῦ ὑπερβολικοῦ ψύχους τοσοῦτον εὐφρόσυνον, ὥστε πρῶτος ἐκ τῶν συνοδοιπόρων αὐτοῦ κατεκλήθη ἐπὶ τῆς χύβινος διὰ νὰ ὑποστῇ τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ θανάτου. Ὁ Οὐίλλιαμ Χούντερ ψυχροπαγῶν ἐλυπεῖτο διότι δὲν ἠδύνατο νὰ γράψῃ « πόσον εἶνε εὐχάριστον τὸ ἀποθνήσκειν. » Τὰ μικρὰ παιδία ἀποθνήσκουσι μετὰ τῆς γαλήνης ἣν ἔχουσι ὅταν κοιμῶνται. Πόσοι γέροντες καὶ ἀσθενεῖς ὄφειλον νὰ θεωρῶσι τὸν θάνατον ὡς ἀπολύτρωσιν! Τρομερώτεροι βάσανοι θεωροῦνται ἐν γένει ὁ ἀπαρχονισμὸς καὶ ἡ σταθῶσις, καὶ ἐν τούτοις ἐξάγεται ἐκ τῶν ὑποστάντων τὴν βάσανον ταύτην χωρὶς ὀμῶς ν' ἀποθάνωσιν ἐξ αὐτῆς, ὅτι βραχυτάτην ἀγωνίαν διαδέχονται σχεδὸν πάραυτα αἱ γλυκύτεραι παραιοσθήσεις.

Ὁ ἀγγλὸς ἰατρός καταλήγει ἐπομένως εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ θάνατος οὐδαμῶς εἶνε ὄδυνηρὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον ὡς δὲν εἶνε καὶ ἡ γέννησις αὐτοῦ. Τοῦτο ἐμάντευσεν ὁ Σακισπῆρος ὅτε εἶπεν ὅτι ὁ φόβος τοῦ θανάτου ἔγκειται ἰδίως ἐν τῷ φόβῳ τοῦ ἀγνώστου. Ἡ προσέγγισις τοῦ ἐπικειμένου σκότους καὶ οὐχὶ αἱ ἐπαναστάσεις τῆς σαρκὸς καθιστῶσι πρὸς ἡμᾶς συνήθως ὄδυνηρὰν τὴν ἰδέαν τῆς ἀναποφεύκτου ἀναχωρήσεως.

Διὰ λόγους, οὗς ἀποσιωπῶ ὅπως μὴ μακρολογῆσω, γράφει ὁ Δουβιζιέ, ἔξῃσα ἐπὶ δύο μῆνας μετὰ τῶν βατράχων. Ἐσπούδασα ἐπομένως αὐτοῦ, καὶ δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι οἱ βάτραχοι ἔχουσι ἠπιώτατον χαρακτηρὰ. Εἶνε λίαν εὐθυμοί, καὶ διασκεδάζουσι μετὰ θαυμαστῆς χάριτος. Ἀπατῶνται οἱ φυσιοδίφαι διατεινόμενοι ὅτι ὁ βάτραχος φοβεῖται τὸν ἄνθρωπον. Δυσπιστεῖ πρὸς αὐτὸν καὶ καλῶς πράττει ἄλλ' ὅταν ἐννοήσῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν θέλει νὰ τὸν βλάψῃ, πλησιάζει πρὸς αὐτὸν εὐχαρίστως, καὶ φαίνεται διατεθειμένος νὰ ζῆσθαι φιλικῶς μετ' αὐτοῦ. Ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος οἱ περὶ ἐμὲ βάτραχοι ἦλλον

παίζοντες πρὸς ἐμὲ καὶ μετ' ἐμοῦ. Μὲ παρώξυνον καὶ μὲ προσεκάλουν νὰ συμμετάσχῃ τῶν παιγνιδίων αὐτῶν ὅταν δ' ἐνέδιδον εἰς τὴν ἐπιθυμίαν των ἐπιπλασίζοντας φιλοφρονήσεις των. Ἄγνοῦ ἂν, ὡς διετῆθη ὁ μυθογράφος, ἐβαρύνθησαν ἄλλοτε τὸ δημοκρατικὸν αὐτῶν πολίτευμα, ἀλλ' εἶδον αὐτοὺς ζῶντας ἄριστα οὔτε ὑπάλληλοι οὔτε ἄρχοντες, ἀλλὰ πλήρως ἰσότης. Οὐδεὶς λαὸς τηρεῖ μᾶλλον αὐτῶν τὴν τάξιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν. Ἄ! ἂν ὄλαι αἱ δημοκραταὶ ὁμοιάζον τὴν τῶν βατράχων, βεβαίως θὰ ἐγίνοντο δημοκρατικῶς.

Ἐν Λονδίῳ, μεθ' ὅλους τοὺς πολιτικοὺς περισπασμούς, ἀμάρζουσι συνεχῶς τελούμεναι ἀλεκτορομαχίαι, καὶ οἱ θιασῶται τῶν ἀγῶνων τούτων συνέρχονται στοιχηματίζοντες μεγάλα ποσά. Ἐσχάτως ἐν τινὶ ἀλεκτορομαχίᾳ, καθ' ἣν ὁ ἀλέκτωρ Ardesoif, μέχρι τινὸς νικητῆς εἰς πλείονος των εἰκοσι μαχῶν, ἐνίκηθη ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου του ὄνματι Gallois. τὰ στοιχηματὰ ἀνήλθον εἰς 16,000 στερλίνας. Ἡ ἀστυνομία παρέστη ἀπθῶς, ὡς πάντοτε, εἰς τὸ θέαμα, καὶ μόνον κατὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως ἐκινήθη ὅπως συλλάβῃ θεατὴν τινά, ὅστις ἀπήργετο φέρων ὑπὸ τὸ ἐνδμά του νεκρὸν ἀλέκτορα. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀλεκτορομαχία ἐτελέσθη ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ Λονδίνου, διρκέσσασα ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρι τῆς πέμτης ὥρας. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ardesoif δεκαπέντε ἔτι ἀλέκτορες ἀπέθονον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, τινὰς δὲ ἐλεήσαντες οἱ κύριοι αὐτῶν ἕνεκα τῶν πληγῶν των ἀπέσυραν τοῦ ἀγῶνος. Ὁ Gallois, ἀπομεινας μόνος κύριος τοῦ πεδίου, ἐξήγειρε τόσον ἐνθουσιασμόν, ὥστε οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ στοιχηματίζοντες περιήγαγον αὐτὸν ἐν θριάμβῳ, ἂν καὶ ἡ οἰκτρὰ θέα του ἐκ τῆς μάχης δὲν τῷ παρεῖχε τὸ ἥθος θριαμβευτοῦ.

Κατὰ τὸ 1850 αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι κατεῖχον 29 ἐργαστάσια μεταξίνων ὑφασμάτων, περιλαμβανόμενα 8,570 ἐργάτας καὶ διαθέτονα κεφάλαιον 30 ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Κατὰ τὸ 1883 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργοστασίων ἀνήρχετο εἰς 383, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργατῶν εἰς 30,000 καὶ τὸ κεφάλαιον εἰς 500,000, 000 δραχμῶν. Οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν μεταχειρίζονται μόνον μέταξιν τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἰαπωνίας, ἀλλὰ καὶ μέταξιν προερχομένην ἐκ Λουϊζιάνης, Πενσυλβανίας, Καλιφορνίας, Μισσυρι, Ἀλαβάμας κ.λ. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται διὰ τὴν ἔξαγωγήν μεταξίνων ὑφασμάτων ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀμερικὴν ἡλαττώθη τοσοῦτον.

Τῆ 18 Μαρτίου περὶ τὴν ἐσπέραν ἀρίκετο ἐκ Λονδίνου εἰς Κολωνίαν τὸ πρῶτον ἀτμόπλοιον τῆς βασικῆς ἐταιρίας ὀνομαζόμενον «Industrie». Σκέψις δὲ γίνεται νὰ κατασκευασθῶσι πλείονα τοιαῦτα ποταμο-θαλάσσια ἀτμόπλοια, ἅτινα νὰ ἐκτελεῶσι τακτικῶς πλόας ἀπὸ Κολωνίας εἰς Λονδίον.

— Ἀλλά, γιατρέ, ἔχεις τρομερὴ καταρροή· γιατί δὲν κάνεις τίποτα νὰ περάσῃ;

— Νὰ σοῦ πῶ· δωρεάν δὲν θέλω νὰ γιατρεύω τὸν ἐαυτοῦ μου, οὔτε πάλι θέλω νὰ τοῦ πάρω χρήματα.